

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Ivris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

6 de Annona militari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

¶ Ceterum ¶ Anonam exercitui militam, nemo emere potest: & qui compa-
rauerit, si honestioris fortunæ, confiscatione bonorum multatur: si abiectionis, capitali supplicio afficitur. l. 1. de in legib. l. 1. §. si de re mil. P.

De Veste militari. Cap. 7.

1 Vestes militares quo tempore anni dabantur.
Canon exactus ob vestem militarem, eod.
2 Stipendia militum, vestes, annona, tergora bouum, arma.
3 Nudi pugnabant: Heruli & Gessate.
¶ Venadmodum ¶ militibus itatæ annona erant, sic & vestes
certis temporibus illis præbebantur, a calendis Septembri-
vsque ad calendas April. l. de militari veste, lib. 1. c. 11. 40. Ali-
quibus fortissimis videlicet & honoratioribus in pretio, aliqui-
quibus autem vt gregariis in specie, l. i. co. tit. de militari veste, c.
eo. Et ad harum v. stium onera canon ex prouinciis exigebatur, l.
2. §. 3. C. cod. ¶ Tradit ¶ Liuius lib. 3. dicit 3. dum agitur de Pub. &
Cn. Scipionum literis ex Hispania ad senatum missis, §. lib. 6. seq. mi-
lilibus in stipendia datam non solum pecuniam, sed etiam vesti-
menta, potissimum hyeme, & frumentum: distributa & in sti-
pendia militibus tergora bouum, vt innot. Cornelius Tacitus li.
4. annal. dum ait, Deusum Frisiis transhenanis populis tribu-
tum iussisse, vt in stipendia militum tergora bouum præberent.
Sic & Polybius tradit, arma, vestes & frumentum, que militibus
dabantur imputari eorum stipendiis, lib. 6. Plutarchus tamen in
vita Gracchi, lege Semproniana tradit, immiuto stipendio, cui-
bet militi vnâ datam vestem. ¶ Forfan ¶ Heruli vestium mili-
tariarum indigni non fuerunt, vt Romani: nam si pugnare nudi
soliti erant, foliis amplexibus pudenda tegentes, vt scribit Ci-
cero pro Calio, & Vulcatius Gallicanus in Auidio Cassio. Polybius
Gessatas huiusmodi describit: Qui trans Alpes, inquit, Rhoda-
num habitant: & propterea quod militiam mercenariam obeunt,
Gessata vocantur (nam id ea dictio significat) reges habebant bello In-
subram Gallorum cum Romanis peracto, Congolitanum & Anero-
stem, si cum Boiis & Insubribus pugnantes contra Romanos, ob ma-
gnitudinem animi & incredibilem gloriam cupiditatem abiectionis subli-
gaculo & scuto, nudi tantum ante omnes stabant, rari per eum mo-
dum apti: & sese magis expeditos ad bellum fore: si quidem densi
in his locis sentes implicarent vestes, & vsus armorum præpedirent.
Polybius li. 3. hist. for.

De Hospitiis militum. Cap. 8.

1 Hospitium alimentis connumeratur.
2 Hospitia militaria in castris tentoria, & alibi domus.
Hospitiorum designatores, mensores, eod.
Metator quis, eod.
Metatum quid, eod.
Mentionis castrorum forma, eod.
Tentoria erigendi vel deponendi in castris lex, eod.
Fouertis, quæ & nominari, eorum pœna si quid exto: queant ob
liberati onem hospitium, eo. §. 11.
Hospitiis, signati nomen delere falsi habet pœnam, eodem.
3 Hospitio: non militum leges quædam.
4 Hospiti: diuisio inter domum & hospitium mit rem vt fiat.
5 Hospiti: nomine qua militibus hospitibus debentur.
6 Salgama qua hospitibus præbenda.
7 Metatoris liberatio ab hospitio, non potest alio hospitio onerari.
8 Hospiti: omni patrimonio munitur: & qui con non remanent.
9 Hospiti: orum munus alio non oneratur.
10 Hospiti: mil. uni euntium in bellum, & redeuntium vbi debent
constitui.
¶ Inter ¶ alimenta, & hospitia ad habitandum connumerari,
quia sine his non potest commode quis viuere, palam est, l.
verbo vltius, de verbo, sign. P. quanquam hospites inter peregrin-
nos sint, nec proprie habitare dicantur, l. 1. §. habitare, de his qui
deser. vel effuder. in P. l. de iur. i. §. de metat. li. 12. C. ¶ Proinde
2 de hospitibus ¶ militum agendum. Erant hospitiorum militarium
duæ species, in castris videlicet, & in domibus in castris taberna-
cula & tentoria erant. Qui ea hospitia distribuiebant mensores
& designatores a Vegetio dicti, l. 2. de re militari. Metatores vo-
cantur iurisculti, l. fin. de metat. & epidemetic. lib. 1. c. 11. 41 &
mensores etiam, l. 1. §. 2. de metat. & e. idem, lib. 12. C. l. 1. de metat.
eo. li. 12. C. 11. 28. In castris metatum, erat spatium loci, intra quod

militem se continere & hospitari oportebat. Et Sidonius Apol-
linar. in Panegyrico Anthemio dicto.

Contrahis, aggredere, superas, includis, & vt re
Metato spatio castrorum saratica vidit,
Obsidione premis.

De castrorum metatione & de forma seu figura, & quæ obser-
uanda in illa. plura colligit Alexander ab Alexandro. quæ apud
illum videto, lib. 1. gent. d. i. c. 12 & apud Polybium li. 6. c. 11. v. d.
Ioseph. b. de bell. Iudas. vbi & lex, ne cui militum prius liceat erige-
re, vel d. ponere tentorium suum quam tribunorum Imperato-
risve tentorium erigatur deponaturve. Signabant teta, vel alia
re metatores hospitia manu propria, nomine hospitis in foribus
domus: quod si quis delemisset, falsi pœna tenebatur. l. 1. de metat-
ris, lib. 12. C. a foribus & hodie isti vocantur qui metati, apud nos
fouertis, s. mareschals de logis.

¶ Leges ¶ de hospitibus militum dictæ sunt: quarum prima e-
rit, vt illicita ministeria sub prætextu adiuuantium militares vi-
ros ad concutiendos homines procedentia præhibeantur, & de-
preher. fa coerceantur a præside prouinciæ. Et caueatur, ne tenu-
is vitæ homines, sub prætextu aduentus officiorum, vel militum,
limine vnico, id est, eius quod pauperi necessarium est, vel
limine seu habitatiuncula vnica, vel breui supellectili, ad alio-
rum vsus translatis iniuriis vexentur. Ne quid sub nomine mili-
tium quoad vtilitates eorum in commune non pertinet, a qui-
busdam propria sibi commoda inique vindicantibus, commita-
tatur. Vt in l. illicita, §. §. illicita ministeria, cum §. §. leg. de off. præf.
li. 8. P. tit. 18. ¶ Lex ¶ alia diuisionis domus inter hospitem, & do-
minum, qua insolentia militum continetur, vt distincta domo
in tres partes, duas dominus sibi liberar habeat, tertiam vero,
hospes: ex tribus primam eligit primum dominus, secundam
hospes, tertia domino relinquitur. Nisi hospites illustres sint:
quia tunc media domus pars iis relinquitur. Eo tamen in omni-
bus his obseruato, vt ergasteria mercium causa extra diuisionis
partes dominis libera sint: nisi equites hospites sint, quibus si
stabula deficiant in domo, pars aliqua ergasteriorum sine ma-
gno incommodo domini, stabulo deputatur, pœna aliter quam
diximus tentantibus, si illustres sint 30. libratum auri imposita,
ceteris militia priuandis, l. 2. de metat. lib. 12. C. & l. baol. ge. 10. §. si
qui illustres, eo. tit. ¶ Hospitiorum ¶ nomine domini tenentur præ-
bere hospitibus, que habitatiuncula tantum necessaria sunt,
non etiam ea animalium pascua vel hominum efcas. Quinimo
& miles, qui ea exigit, & dominus qui etiam ea sponte exhibet,
pœna affici debent, l. de nouum, §. de met. li. 12. C. l. 3. de erog. milit.
anno. li. 12. C. l. 2. ne vstricani ad vllum obseq. denocen. l. 11. C. tit. 5. 4.
Ideo enim stipendia & annonas milites accipiunt, ne prouinciæ
onerent, d. l. 3. de erog. milit. anno. ¶ Forfan ¶ vetitum non erit
6 salgama rustica militibus petere, videlicet 72. tæx, quæ condita
ad vsum domini seruantur, vt puta mala, pyra, ficus, vvas, rapas:
nam ea vili pretio sunt, vt innot. Columella, dum ait lib. 10.

Tempore non alio vili quoque salgama merce,
Capparis, & tristes inula seruataque minaces
Plantantur.

Verum cautum, ne quis militum, aut tribunorum, aut præposi-
torum, salgami nomine exigat ab hospitibus suis culcitas, ole-
um, lignum: nec etiam volentibus iis hospitibus auf. rat, l. vnde.
de salgamo hospiti. non præb. lib. 12. C. tit. 2. neve balneum a de mino
ad ium postulet, l. hoc p. speculum est, de metat. lib. 12. C. Liceat pro-
pria auctoritate militem expellere cuiq; domino, si prægrauan-
di causa in possessionem venerit, nec crimen aliquod pertime-
scat: cum arbitrium vltionis suæ sibi sciat esse concessum, l. de nou-
tum, §. eod. tit. ¶ Qui ¶ hospitia præbuerunt metatoribus, siue
7 quolibet pacto eis latis fecerint, nullam vel pensionis vel dis-
uisionis domus gratia molestiam sustinere coguntur. l. omnes 9 de
metat. lib. 12. c. 9. C. ¶ Hospiti ¶ onus, munus patrimoniale est, l. 3.
8 de muneribus patrimonial. li. 1. c. 1. §. non vnus de muneribus & hono-
rib. in P. Idcirco quemadmodum diximus a muneribus patri-
monialibus liberos quosdam esse, sic & b hospitibus quosdam re-
leuari annotandum est: quamuis non omnes, qui a patrimonialibus
excusantur, ab hoc immunes sint, sed quibus indultum le-
ge est: quales sunt, arch:atri principis & vrbis Romæ, literarum
magistri, & artium liberalium professores, insignesque piores,
& doctores legum, scilicet professores, l. arch. atros, de metat. li. 12.
C. l. medicos, & l. mal. de profess. & med. lib. 1. c. Cod. tit. 5. l. final.
§. final. de muneribus & honoribus in P. Item contules, & patricii tres
domos habent ab hospitiis liberar, & heredes eorum: horum